

um, non fuit effectus glorificationis in corpore, sed divinitatis per omnipotentiam operantis. Ita apposite dicit Albertus Magnus ad cap. 20. Joannis: „ Non est corporis gloriosi intrare januis clausis, sed corporis divini potius, quod ex divinitate habet posse faciendi quod vult. Et tale corpus divinum intendit ostendere discipulis, ex quo Deus verus ostenderetur, & homo verus: & ideo ostiis clausis intravit. Et hoc est, quod dicit Augustinus: Moli corporis ubi divinitas erat, ostia clausa non obstiterunt. „

Ad VIII. Dicit Pamelius, Tertullianum intellexisse, Mariam post partum iterum nupsisse; & ideo dicit non fuisse Virginem a partu, ac si diceret a tempore partus. At huic explicationi opponitur Vasquez dicens illud a partu eodem modo accipiendum esse sicut illud a viro, quia Tertullianus unum alteri opposuit: Unde sicut dicit B. Mariam fuisse Virginem quantum a viro; quantum scilicet attinet ad viri confortium, omnino intactam, & illaenam a viro; ita pariter dicit, non fuisse Virginem a partu, hoc est non fuisse illaenam a partu. Voluit igitur per illa verba Tertullianus asserere, B. Virginem a partu ipso integritatem, & virginitatem amisisse; & in hoc fuit Tertulliani error, quem ingenue cum ipsomet Vasquez, & cum aliis fateamur.

Ad IX. Idem Vasquez dicit, frivolum esse quod Tertullianus expendit in illo Pauli testimonio; tum quia mulier etiam significat Virginem; etenim Genesis 2. Eva, antequam a viro cognosceretur, vocata est mulier: Et edificavit Dominus constam, quam tulerat de Adam in mulierem: Numer. 30. legitur: Mulier si quidpiam venerit; & tamen ibi sermo est de Virgine: Lucae 10. habetur: Mulier quaedam Martha nomine; & nihilominus Martha Virgo erat. Insuper Apostolus non dicit editum, seu natum ex muliere, ut legit Tertullianus; sed factum, hoc est genitum ex muliere. Concludit postmodum Vasquez, „ mirum non esse, quod Tertullianus in praedicto errore fuerit, quando etiam concedit, B. Mariam post partum Christi iterum viro nupsisse, & ex eo filios alios genuisse. „

Ad X. Origenes in eodem versatus est errore, ac Tertullianus; expressus enim dicit in citato loco, quod id, quod in aliis mulieribus fit per coitum, fuerit factum in Virgine per partum; quod, ut testatur Vasquez, de vera refectione uteri Vir-

ginalis intelligere videtur. Haec sunt autem Origenis verba: Omnium mulierum, non partus infantis, sed viri coitus vulvam refferat; matris vero Domini eo tempore vulva refferata est, quo etiam partus editus: quia sanctum uterum masculus omnino non tetigit.

Ad XI. Hieronymus loc. cit. sub nu. 8. haec scribit: Solus enim Christus clausas portas vulvae virginis aperuit, quae tamen clausae jugiter permanserunt. Subdit autem Vasquez, quod aperire vulvam aliquando significat fecundare; sicut claudere vulvam in Scripturis importat sterilem reddere; & in hoc sensu intelligendi sunt Patres adducti. Addit quoque idem Vasquez, quod Epiphanius, & Ambrosius intellexerunt, solum Christum aperuisse sibi vulvam matris, quia potentia sua per illam exivit, & pervium habuit. „ Quod est quodam modo, verba sunt Vasquez, illam sibi aperire id, quod alii filii, dum nascuntur, praestare non possunt; sicut dixit Epiphanius, & denorat idem Ambrosius, cum ait, solum Christum id fecisse. Ratio vero est, quia ceteri clausum non invenerunt uterum maternum, ut potentia sua illum sibi pervium efficerent, siquidem jam pervium erat; Christus autem clausum invenit, sed potentia sua pervium habuit. Eodem modo loquitur Chrysostomus homil. de Occursu Domini apud Surium tom. 1. de 2. Februarii in festo Purificationis. „

Ad XII. Opponimus Isidorum Pelusiotam, epist. 23. verba illa sic explicantem: In Scriptura dictum est, omne primogenitum aperiens vulvam Sanctum Domino vocabitur: non de omni primogenito dictum est: (ne hoc imperiti homines existiment) verum de uno illo, ac solo, qui in partu vulvam aperuit: etenim omnem quidem vulvam concubitus, & veneris complexus aperit, praeter eam, quae Dominum Jesum peperit, ipse sine semine conceptus aperit, ac rursus clausam, & obfirmatam reliquit. Quae quidem verba non important, quod in ipso egressu refferatus fuerit uterus Virginis, & postea in pristinam integritatem restitutus; quia verbum illud rursus idem est ac simul, vel etiam; quod advertit Vasquez, qui haec subdit: „ Ceterum sunt alii Patres, qui multo clarius dicunt, refferare, aut aperire uterum, idem esse, quod pervium ad exitum, sine impedimento supernaturaliter habere, nulla omnino facta laesione integritatis. Ita Euthymius in illum locum Lucae 2. ubi sic ait: Solus autem